

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 Trondheim

Saksbehandler: Cathinka Kjelstrup
Telefon: 416 77 608
E-post: gjeterhund@nsg.no
Vår referanse:
Deres referanse: 2018/1958

Ås, 15. mai 2018

Hørings svar - forslag til endring i reglene knyttet til erstatning når hund blir drept eller skadet av rovvilt 2018/1958

Norsk Sau og Geit (NSG) og Norsk Bonde- og Småbrukarlag (NBS) har følgende kommentarer til forskriftsutkastet:

Gjeterhundprøver

I Norge måler vi gjeterhund egenskapene med gjeterhundprøver, på samme måte som man tester jaktegenskapene til jakthunder med jaktprøver. I Norge har Norsk Sau og Geit ansvaret for gjeterhundprøver og har raseansvar for Border Collie og Working Kelpie. Gjeterhundprøvene starter på minste nivå med klasse 1 og går opp til klasse 3. NSG arrangerer Norgesmesterskap i bruk av gjeterhund og arrangerer også Fylkesmesterskap, som prøver på høyere nivå. En hund som har oppnådd godkjent klasse 1 er i våre øyne en dressert gjeterhund som kan brukes i utmark. Dette kaller vi bruksprov – bevis på at hunden kan brukes. En godkjent klasse 1 defineres som over 60 poeng av 100 oppnåelige poeng. Klasse 3 er den høyeste klassen og hunden er kvalifisert til å gjøre flere oppgaver i arbeidet på gården ved oppnådd godkjent i klasse 3. Godkjent i klasse 3 defineres som over 60 poeng av 100/110 oppnåelige poeng.

En arbeidshund på gården er et nytteverktøy som kan ses på nesten lik linje som traktoren på gården. En gjeterhund bidrar i arbeidet nesten hver dag, og en god gjeterhund sier man gjør jobb som tilsvarer 10 arbeidere. I Norge kan man gå kurs for å utdanne hunden sin eller utdanne den selv om man har erfaring nok til det. Hunden skal fungere sammen med eier og deres felles arbeid, det krever mye tid å trene opp og erstatte en hund. Spesielt krevende er det ved plutselige dødsfall/skader og man ikke har en «arvtager» på gang.

Pris på gjeterhund

I utgangspunktet er en grunnverdi på en valp i 2018 kr 10 000. Normalt vil en dressert arbeidshund som har oppnådd godkjent klasse 1 på gjeterhundprøve ha en pris fra kr 25 000 – 40 000. For en godkjent hund i klasse 3 på gjeterhundprøve er prisen mellom kr 40 000 - 80 000. Vi har også sett høyere priser på gode avlshunder som er merittert i større konkurranser, men de fleste hundene i markedet ligger rundt disse prisene. Hvis man ser på antall arbeidstimer og utdanningstimer som ligger bak en god arbeidshund vil man nok aldri kunne få igjen den verdien.

Det er slik at også flere hunder brukes kun i arbeid og deltar ikke på gjeterhundprøver. NSG og NBS foreslår derfor at det legges til en verdi for hunder som er over 4 år, som nødvendigvis er brukt mer i arbeid enn en yngre hund.

Konklusjon:

NSG og NBS er enig om at det skal stilles krav til ID-merking. Dersom hunden er så maltraktert at chip/øretatovering er borte, kreves det dokumentasjon for tilstrekkelig sannsynlig gjøring av hundens identitet.

NSG og NBS mener at veterinærutgiftene har økt betraktelig de siste årene og grensen for dokumenterte veterinærutgifter som erstattes bør økes til 40 000 kr.

NSG og NBS mener gjeterhunder som har oppnådd premiering på gjeterhundprøver skal erstattes etter samme prinsipp som prøver for jakthunder, under kommer vi med forslag til oppsett som vi foreslår tas inn i verditabellen.

NSG og NBS krever at følgende legges til grunn for utarbeidelse av forskriften, våre endringer er markert med rødt:

*«For gjeterhunder og vokterhunder fremgår det av gjeldende retningslinjer at det er gjenanskaffelsesverdien med tillegg for bruksverdi, etter tilsvarende prinsipper som for jakthund, som skal benyttes. I forslag til nytt § 11 femte ledd videreføres prinsippet om at det er gjenanskaffelsesverdien som skal erstattes gjennom forslaget om grunnverdien i verditabellen. I verditabellen finnes det ikke tilsvarende meritteringer for **gjeterhunder og vokterhunder** som for jakthunder, og følgelig vil hundens bruksegenskaper i mindre grad gjenspeiles i verditabellen.*

*Erstatningen for **gjeterhunder og vokterhunder** tar utgangspunkt i grunnverdien i tabellen og eventuelle tillegg, som at hunden er over 24 måneder, dokumentert viltspor-championat eller godkjenning som ettersøkshund. Erstatning for eventuell ytterligere bruksverdi må baseres på dokumenterbare egenskaper og fastsettelsen av erstatningen må ta utgangspunkt i nivåene i verditabellen.*

Erstatningen for gjeterhunder tar utgangspunkt i grunnverdien i tabellen og eventuelle tillegg. Erstatning for ytterligere bruksverdi finnes i tabellen som egne punkt og eventuelt ytterligere meritter må dokumenteres ved fastsettelse av erstatningen.

*Erstatning for tap av blandingshunder, **gjeterhunder** og jakthunder som ikke er fremstilt for jaktprøve **eller gjeterhundprøve**, fastsettes på tilsvarende måte som for **gjeterhunder og vokterhunder**.»*

Med bakgrunn i tidligere argumentasjon krever NSG og NBS følgende endringer i Nytt § 11 i femte ledd:

Nytt § 11 i femte ledd:

*Full erstatning for hunder som nevnt i § 2 bokstav a, skal baseres på hundens bruksverdi. For jakthunder **og gjeterhunder** fastsettes erstatningen i samsvar med verditabellen i vedlegg 1. Det ytes også full erstatning hvis hunden må avlives av dyrevelferdsmessige hensyn. Dersom*

hunden får varig nedsatt bruksverdi ytes 50 prosent erstatning. Dokumenterte veterinærutgifter erstattes med inntil kr 20 000. Eventuell utbetaling fra forsikringsselskap, offentlig tilskudd til anskaffelse eller opplæring av hunden, kommer til fradrag i erstatningsbeløpet.

NSG og NBS krever at følgende erstatningssummer føres inn i nytt vedlegg til nytt § 11 femte ledd:

Vedlegg 1:

*Verditabell som benyttes ved utmåling av erstatning for hund drept eller skadet av fredet rovvilt. For 1., 2. og 3. premie på jaktprøver benyttes beste resultat. Ved flere oppnådde championat på jaktprøver, vil samtlige være uttrykk for hundens bruksverdi og erstattes. **For resultat på gjeterhundprøver må disse dokumenteres. For gjeterhund teller besteresultat i høyeste klasse hunden har oppnådd.***

Grunnverdi hund over 6 uker	Valpepris
<u>Tillegg</u>	
Hund over 24 måneder	8000 5000 kr
Hund over 4 år	5000 kr
Viltspor-championat	12 000 kr
Godkjent ettersøkshund	8000 6000 kr

Tillegg for resultat på gjeterhundprøve:

Arbeidshund med oppnådd godkjent klasse 1	kr 20 000
Arbeidshund med oppnådd godkjent klasse 3	kr 30 000
Meritter oppnådd på større konkurranser (NM, EM, VM, Nordisk)	kr 10 000

Gjeterhunder har en enorm verdi for bonden og sauene, og det må kunne dokumenteres egenskapene til hunden gjennom det vi måler på gjeterhundprøvene. Ved tap av en gjeterhund vil det reelle tapet være mye høyere enn hva en erstatningssum tilsier, men dette vil kunne dekke innkjøp av en ny hund som potensielt kan fylle oppgavene til den drepte/skadede hunden.

Med hilsen

Lars Erik Wallin
Norsk Sau og Geit

Olaf Godli
Norsk Bonde- og Småbrukarlag